

Arbetsmarknadsdepartementet

Ändring av uppdraget att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten att inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet och om varaktig myndighetssamverkan (A2022/00333 och A2023/01693) på följande sätt.

Uppdragstiden förlängs till och med den 31 december 2026. Myndigheterna ska under samma tid fortsätta att brett bedriva och utveckla arbetet mot arbetslivskriminalitet och arbetet vid arbetslivskriminalitetscentren, utifrån respektive myndighets kompetensområde. Arbetet ska bidra till effektivare genomförande av regeringens prioriteringar med målet att genom samverkan motverka arbetslivskriminalitet i samhället. Myndigheternas samarbete ska utvecklas för att slå hårdare mot den kriminella ekonomin, organiserad brottslighet i företagsmiljö, människohandel, människosmuggling och människoexploatering i arbete. Ändringen av uppdraget beskrivs mer detaljerat under rubriken Närmare om uppdraget. Regeringens uppdrag gäller i övrigt oförändrat i tillämpliga delar.

Uppdraget ska, i stället för vad som anges i tidigare beslut, årligen och senast den 31 mars 2025, 2026 och 2027 redovisas av Arbetsmiljöverket till Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet). Redovisningen ska tas fram tillsammans med övriga myndigheter som omfattas av uppdraget. Redovisningen ska avse resultatet av den verksamhet som har bedrivits i det myndighetsgemensamma arbetet under föregående år. En dialog ska föras

med Regeringskansliet (Arbetsmarknadsdepartementet) om formen för redovisningen.

Närmare om uppdraget

Myndigheternas arbete mot arbetslivskriminalitet och arbetet vid arbetslivskriminalitetscentren ska även i fortsättningen på ett effektivt sätt bidra till ökad regelefterlevnad och sunda konkurrensvillkor. Verksamheten ska fortsatt bedrivas brett mot olika företeelser och med användande av ett stort antal åtgärder. Det är särskilt angeläget att bekämpa komplexare former av arbetslivskriminalitet, liksom att arbeta mot strategiskt utvalda arbetsgivare, områden och branscher där arbetslivskriminalitet sker systematiskt och där risken för arbetslivskriminalitet bedöms vara stor.

För att öka effektiviteten behöver områden som myndigheternas brottsförebyggande, gränsöverskridande och internationella arbete utvecklas.

Myndigheterna ska samverka effektivare med sina motsvarigheter i andra länder i olika samverkansformer samt inom ramen för de EU-rättsliga regelverken. Som ytterligare områden som behöver utvecklas kan nämnas kontroller och administrativa åtgärder, lagföring samt identifiering av brottsoffer och stöd till dessa.

Arbetet ska, i den mån det är relevant, även fortsatt samordnas med den myndighetsgemensamma satsningen mot organiserad brottslighet och andra relevanta myndighetsgemensamma arbeten. Det är också av vikt att myndigheterna vid behov samarbetar med andra berörda aktörer som t.ex. myndigheter, arbetsmarknadens parter och kommuner för att än mer effektivt bekämpa arbetslivskriminalitet.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gav den 24 februari 2022 Arbetsförmedlingen, Arbetsmiljöverket, Ekobrottsmyndigheten, Försäkringskassan, Jämställdhetsmyndigheten, Migrationsverket, Polismyndigheten, Skatteverket och Åklagarmyndigheten i uppdrag att samverka för att motverka arbetslivskriminalitet. I uppdraget ingick även att senast i slutet av 2023 inrätta regionala center mot arbetslivskriminalitet (A2022/00333). Regeringen förlängde, genom beslut den 14 december 2023, tiden för uppdraget till och med den 31 december 2024 och konstaterade i det beslutet att samtliga sju centren mot arbetslivskriminalitet hade inrättats. Regeringen angav vidare i förlängningsbeslutet att

den senast under det tredje kvartalet 2024 skulle återkomma med ett förnyat uppdrag (A2023/01693).

Delegationen mot arbetslivskriminalitet (A2021:04) har i delbetänkandet Arbetslivskriminalitet – myndighetssamverkan, en gemensam tipsfunktion, lärdomar från Belgien och gränsöverskridande arbete (SOU 2024:14) redovisat en övervägande positiv uppföljning och analys av myndigheternas samverkan. Delegationen för dock fram att myndigheternas arbets sätt för att motverka komplex och systematisk arbetslivskriminalitet behöver utvecklas. Delbetänkandet har remissbehandlats.

Arbetslivskriminalitet fortsätter att vara ett allvarligt samhällsproblem som visar tendenser på att öka i omfattning och utbredning. Den utgör en betydande inkomstkälla för organiserad brottslighet samtidigt som den skapar otrygghet och leder till att människor utnyttjas på arbetsmarknaden och ofta blir en del av skuggsamhället. Arbetsplatser ska varken vara ett brottsverktyg eller en brottsplats. De ska vara trygga och fria från brott och fusk. Det är angeläget att arbetet fortsättningsvis ska innebära ett effektivt genomförande av regeringens prioriteringar med målet att genom samverkan motverka arbetslivskriminalitet i samhället och därigenom värna den sunda konkurrensen mellan företag på den svenska marknaden och arbetstagares rätt till rättvisa villkor och trygga förhållanden på sin arbetsplats.

Att motverka arbetslivskriminalitet är en viktig del i regeringens nationella strategi mot organiserad brottslighet (skr. 2023/24:67). I strategin framgår att det myndighetsgemensamma arbetet mot arbetslivskriminalitet ska fortsätta att utvecklas i syfte att förstärka bekämpningen av fusk, regelöverträdelser och brottslighet i arbetslivet. Myndigheternas arbete ska därför slå hårdare mot den kriminella ekonomin och organiserad brottslighet men också bidra till att minska skuggsamhället.

På regeringens vägnar

Lotta Edholm

Torben Vincentsen

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Justitiedepartementet/MIG, KRIM, PO, DÅ
Socialdepartementet/SF
Finansdepartementet/BA, SKA
Arbetsmarknadsdepartementet/A, JÄM
Brottsförebyggande rådet

Bilaga 1

Fortsättning adressater

Arbetsförmedlingen

Arbetsmiljöverket

Ekobrottsmyndigheten

Försäkringskassan

Jämställdhetsmyndigheten

Migrationsverket

Polismyndigheten

Skatteverket

Åklagarmyndigheten